

Češkoslovaški statistični urad navaja za leto 1960, da domača industrijska proizvodnja hitro napreduje. Zlasti težka industrija je dosegla velik napredek zaradi velikih količin dobrega črnega premoga in železove rude. Samo antracita so nakopali preko 26 milijonov, rjavega premoga 55 in lignita tri milijone ton. Produkcija jekla se je povzpela na 6,8 milijonov in litega železa na 4,7 milijonov ton. Nakopali so več kot tri milijone ton železove rude.

NAČRTI GOSPODARSTVA SZ

Načrt Sovjetske zveze predvideva (do leta 1965) močan porast industrijske proizvodnje. Lani je napredovala za 10 odstotkov, čeprav so skrajšali dnevni delovni čas na sedem oziroma na šest ur.

Izkop premoga naj bi povečali od sedanjih (leta 1960) 513 na 600 milijonov ton v letu 1965. Veliko večji bo porast proizvodnje nafte. Leta 1958 so načrpali 113, leta 1959 130 in leta 1960 pa 148 milijonov ton nafte, čez pet let pa jo nameravajo 230 milijonov ton. Produkcija električne energije se naj poveča na 500 milijard kilovatnih ur. To je napredek glede na leto 1960, ko je znašala 292 milijard kilovatnih ur. Surovega jekla bodo napravili okoli 90 milijonov ton. Leta 1960 so ga 65 in leta 1959 pa 59 milijonov ton.

Svetovna produkcija pšenice od leta do leta ne raste enakomerno, ker je nekje dobra letina, drugje pa izredno slaba. Če bi lahko agrikulturna tehnika zagotovila maksimalne donose, bi se proizvodnja bolj enakomerno večala. Predelov, kjer je letina dobra, je vedno več. Zato tudi ni upadanja svetovne proizvodnje. V lestvici producentov za leto 1960, so prve še vedno ZDA, ki so pridelale tega leta 372,360.000 ton pšenice. Produkcija od leta do leta precej koleba. Druga je Kanada s 128,600.000 tonami. Njena produkcija stalno narašča. Sledi Francija (107,000.000 ton), ki je imela leto dni prej večji pridelek. Razmere v Indiji se polagoma boljšajo (spomnimo se na razmejitve, ko so pšenična polja pripadla Pakistanu) in pridelek stalno narašča. Leta 1958 so pridelali 78 milijonov, leta 1959 98 milijonov in leta 1960 blizu 100 milijonov ton pšenice. Drugod, v Turčiji, Argentini, Italiji, pridelek močno koleba. V stalnem porastu je pridelek samo v Kanadi, Avstraliji in Zahodni Nemčiji, deloma še v Angliji, Indiji in Pakistanu. Svetovna produkcija pšenice leta 1960 znaša 1.178,960.000, leta 1959 pa 1.135,710.000 ton.

Stane Košnik

Književnost

LJUBLJANA IN NJENO TURISTIČNO ZALEDJJE

V izdaji in založbi TZS je letos izšel vodnik po Ljubljani in njeni okolici. Praktična mala žepna izdaja (160 strani) je skrbno in lepo opremljena z okusnimi in vsebinsko dobro izbranimi fotografijami, predvsem pa so nazorne ter estetsko in vsebinsko vredne vinjete izpod peresa slikarjev Doreta Klemenčiča-Maja in Dore Plestenjakove.

Knjiga je razdeljena v tri dele. Prvi, zgodovinski in kulturno-zgodovinski del pod naslovom Ogledi Ljubljane je napisal prof. Nace Šumi. V osmih skrbno obdelanih sestavkih je prikazan in raztolmačen zgodovinski in umetnostno-zgodovinski razvoj Ljubljane, vse kar bi utegnili zanimati turista in domačina s tega področja. Spoznavanju Ljubljane je še dodano poglavje Razgled po mestu, nekaj adresar organov državne uprave, političnih in sindikalnih organizacij, kulturnih ustanov, turističnih in gostinskih organizacij, podjetij in objektov ter športnih naprav.

Avtor ostalih dveh delov je Viktor Šoštarič. V drugem delu je opisal dele Gorenjske, Zasavja, Dolenjske, Zahodne Dolenjske in Notranjske, ki spadajo v ljubljanski okraj. Po večjih naseljih je nakazal v leksikografskem stilu položaj, osnovne pokrajinske, zgodovinske in družbene značilnosti, nato pa prometne zveze, razne zanimivosti, izlete, gostinstvo in informacijsko službo. Tretji del je namenjen avtomobilskemu turizmu. Navaja dvajset možnosti enodnevnih avtomobilskih izletov iz Ljubljane, priložene so tudi orientacijske skice,

Vodnik Ljubljana in njeno turistično zaledje je vsekakor nov, potreben doprinos naši turistični vodniški priročni literaturi. Geografa sicer moti v drugem in tretjem delu izključna deskripcija, ki bi se je pisec mogel izogniti vsaj pri najbolj značilnih pojavih in pokrajinskih potezah, kot jih lepo nakazuje Vatovec v uvodu. Morda bi bilo potrebno tudi Ljubljani dodeliti mesto v drugem splošnem delu in tako kot pri ostalih naseljih opozoriti na njene prirodne in družbene značilnosti, ki jih je vsekakor mnogo.

Delo Ljubljana in njeno turistično zaledje se drži okrajnih meja, čeprav slutimo, da vodijo glavne silnice tako izletniškega, enodnevnega kakor tudi stacionarnega turizma v ljubljansko zaledje, ki sega na severu ali zahodu daleč preko teh meja, medtem ko neprimerno bolj šibki tokovi turistov komaj dosežejo južne meje okraja. Geografi moremo v tem slutiti opozorilo, da je turistično-geografska rajonizacija Slovenije družbeno aktualen problem.

Knjigi je priložena še prometna karta širšega ljubljanskega zaledja, kjer so označeni tudi razni turistični objekti.

Če nekatere naše pripombe razumemo le kot sugestije, smo prepričani, da bo delo s pridom koristilo in je lep dar turistom, turističnim vodnikom in šolskim ekskurzijam.

M. Žagar

Dr. Anton Ramovš, ZEMLJA SKOZI MILIJONE LET, Knjižnica Priroda in ljudje, iz sveta kamenin. Izdala Mladinska knjiga, Ljubljana 1960. 161 strani, 28 skic in profilov, 90 fotografij.